

Vojenská technika čs. armády z let 1918–1993 Dělostřelecký radiolokátor SNAR-2

Nový model armádního vozidla z historie bojových prostředků československé armády, dělostřelecký radiolokátor SNAR-2, je jako předcházející modely připraven v měřítku 1:50 a je určen zkušenějším modelářům. Více se o radiolokátoru dozvíte na protější straně.

KONSTRUKCE MODELU RICHARD VÝŠKOVSKÝ SLEPENÍ MODELU ROMAN KUNST FOTO PETRA SCHOULOVÁ

PŘÍPRAVNÉ PRÁCE

Lomové hrany, které budete rýhovat (nařezávat) z líce tisku, jsou kresleny plnou čarou opatřenou mimo kresbu dílu černou šipkou, jejíž špička směřuje na lom. Hrany, které budete nařezávat z rubu tisku, jsou kresleny čerchovaně (-.-.-). Plochy, které budete z dílů vyřezávat, jsou značeny červenou úhlopříčkou a prořezy pro za-

lepení osy pohybového mechanismu jsou značeny černou úhlopříčkou v černém kroužku o průměru 2 mm.

Na ruby dílů 15 a 6 přeneste vyznačené rysky z líce tisku. Vystřihovánku doprovázejí dvě návodné kresby, podle kterých se budete při stavbě modelu orientovat. Návodná kresba NK1 představuje axonometrickou kresbu modelu s vyznačením

(očíslováním) jednotlivých dílů s výjimkou dílů 18, 20, 22, 36 a 37, které jsou zakresleny na druhé kresbě NK2.

NÁVOD NA SLEPENÍ

Stavbu začněte zkompletováním dílu 7, který připojte ke zpracovanému dílu 6. Zkompletujte a vytvarujte díl 8, osadte ho na rub dílu 6 do plochy ohraničené ryskou B-B a na vzniklý celek připojte kabínu zpracovanou z dílů 2, 3, 1 a 4. Zpracujte díly 58 a 59, přilepte je na vyznačená místa na dílu 5, ten vytvarujte, připojte k němu díl 9. Hotový motor osadte na celek, tj. na díl 6 a k dílům 1 a 4. Zpracujte dva reflektory, každý z vytvarovaného dílu 11, ke kterému přilepte díl 10, a hotový reflektor osadte na celek: díl 11 přilepte na díly 5 a 6 stejně tak jako díl 10.

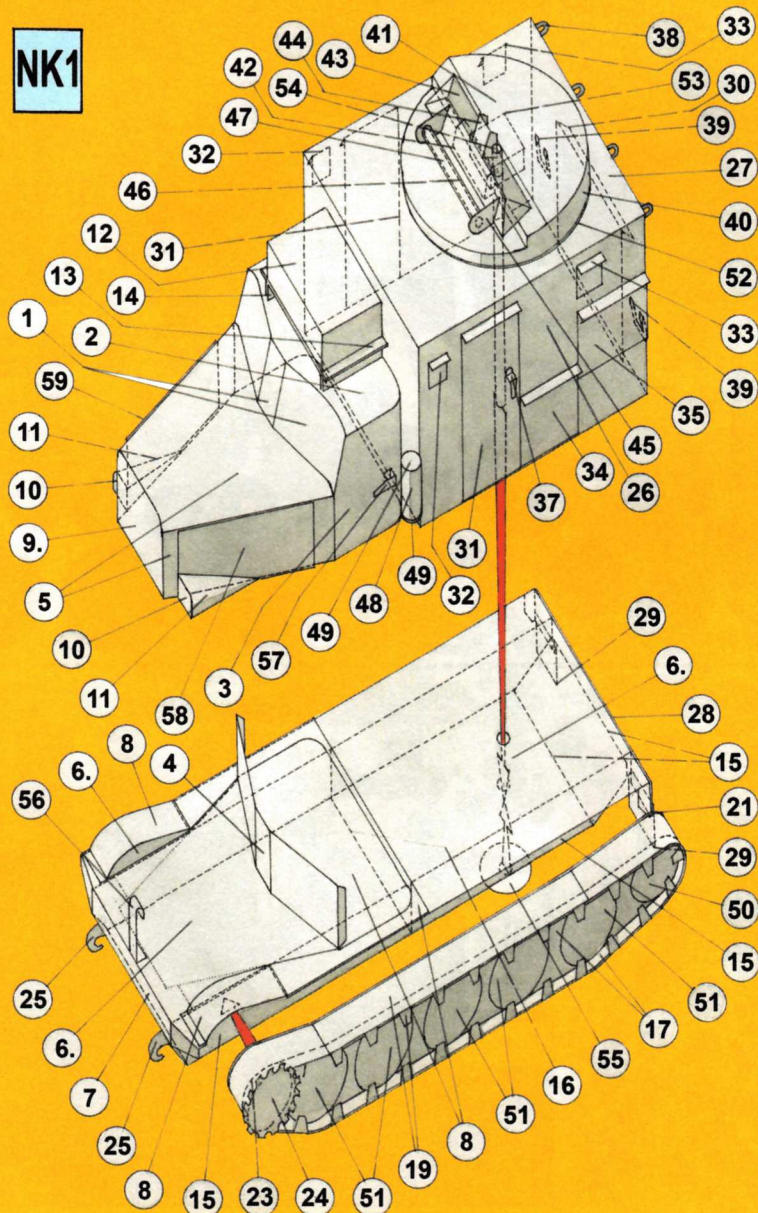
Vzniklý prostorový útvar zatím odložte a zpracujte pojezd vozidla včetně nákladového prostoru, kterým tuto práci zahajte: zkompletujte díly 31 (2x), 32 (2x), 33 (2x), 34, 35 a 36 a přilepte je na vyznačená místa na dílu 26, který zkompletujte.

Zpracujte díl 15, zalepte do něj žebro 16 (na rysku A-A) a díl 15 připojte k celku, tj. k dílům 6 a 7. Díl 28 přilepte na zadní vozidla na díl 6, zkompletujte dveře vozu, tj. díl 30, a připojte na vyznačená místa na dílech 26 a 28. Zpracujte dva díly 29 a připojte je k celku, tj. lepte na díl 28.

Vytvarujte díl 40 a oblepte jím díl 41. Zkompletujte díl 53, přilepte jej na vyznačené místo na dílu 52 a do spojených dílů 52 a 53 nasadte a přilepte osu 54 tak, aby z držáku 53 vyčnívala na horní straně jen 0,5 mm. Připravené a slepené díly 40 a 41 osadte na díl 52 (lepte dílem 40) a po proschnutí nasadte na střešinu vozu, tj. díl 27. Osu 53 protáhněte díly 15 a 6 a zespodu na ni navlečte a přilepte zádržku 55. Nástavba z dílů 40, 41, 52 a 53 se na vozu otáčí kolem osy 54.

Pokračujte sestavením levé strany pojezdu. Zkompletujte 5 kusů dílů 50 a díl 51 a přilepte je na vyznačená místa na dílu 17. Pak zkompletujte díl 19, oblepte jím díl 17 a uzavřete jej. Tato práce je náročná na přesnost i trpělivost, proto nespěchejte! K dílu 19 připojte díl 21 a dokončený prostorový útvar připojte k celku: lepte jej dílem 19 na vyznačené místo na dílu 15. Vytvarujte a uzavřete díl 23 a přilepte ho na rub zpracovaného dílu 24. Hotové tažné kolo přilepte na vyznačené místo na dílu 17 (dílem 23) a bodově díl 24 přilepte na pás 19.

Levá strana pojezdu je hotová a můžete stejným

Pokračování na str. 31

Zaměřeno na cíl

Dělostřelecký radiolokátor SNAR-2

Radiolokátory neboli radary se poprvé objevily ve výzbroji armád před druhou světovou válkou. K průzkumu slouží i dnes.

TEXT A FOTO MARTIN KOLLER

Radary se používaly k vyhledávání letadel, lodí i pozemní techniky. Dnes slouží nejen pro vojenské účely: téměř každá námořní loď a mnohé lodě i na řekách jsou vybaveny radarem – např. meteorologickým. Jako všechny technologické novinky sloužil radar dlouhou dobu především v armádě. Ve druhé světové válce používaly radary především protiletadlové dělostřelectvo a válečné loďstvo, později také noční stíhací letouny. Až v poválečném období se radary dostaly do výzbroje pozemního vojska. Dělostřelecké radary slouží dodnes k vyhledávání cílů a sledování dopadů dělostřeleckých a minometných granátů. Mezi nejrozšířenější radary pozemních sil patřil SNAR-2, zkonstruovaný v bývalém Sovětském svazu. Dostal se do výzbroje řady evropských, asijských a některých afrických zemí. Od roku 1956 byl i ve výzbroji československé armády jako součást velitelských baterií vševojskových divizí. V osmdesátých letech jej nahradil modernější SNAR-10. Oba typy najdete ve Vojenském technickém muzeu v Lešanech.

Systém a variabilita

Celý systém radaru SNAR-2 se skládá z podvozku a skříňového kontejneru s elektroni-

Radiolokátor SNAR-2 na pásovém podvozku dělostřeleckého tahače AT-2

kou. Jako podvozek slouží pásový dělostřelecký tahač AT-L, což umožňuje pohyb i v těžkém terénu. Vpředu je motor, za ním kabina pro řidiče a velitele. Řidič neovládá vozidlo volantem, ale dvěma řídicími pákami, známými jako rajčáky. Kontejner je upevněn na ložné ploše tahače. Obsahuje elektronickou část systému a pracoviště operátora. Na střechě kontejneru je upevněna nízká kruhová nástavba, která tvoří základnu antény radaru.

Ta je otočná, takže může sledovat celý kruhový prostor kolem vozidla. Cíle dokáže vyhledávat až na vzdálenost 18 km. Pokud není radar v činnosti, anténa se sklápí na kruhovou základnu. Radary jsou náročné na spotřebu elektrické energie. Pro SNAR-2 ji dodával generátor, přepravovaný ve skříňové nástavbě terénního automobilu Tatra 805. Bez kontejneru s elektronikou sloužilo vozidlo jako tahač. Kolem ložné plochy se upevnily bočnice a v tomto prostoru se přepravovali vojáci – obsluha taženého děla.

Dnes na ústupu

V Číně používají jako podvozek stejného typu radaru terénní nákladní automobil a k přepravě generátoru automobil stejného typu. V současných armádách byla většina dělostřeleckých radarů nahrazena modernějšími typy senzorů. Řada z nich je nasazena na různých vojenských misích, kde pomáhají odhalovat postavení minometů a odpalovacích zařízení raket.

Anténa radaru SNAR-2 sklopená na kruhovou základnu

Modely vojenské techniky čs. armády z let 1918–1993 v ABC

stíhačka A-18	6/2006
lehký tank vz. 38	8/2006
obrněné auto Tatra OA vz. 30	13/2006
britský tank Cromwell 3A	19/2006
Jeep Willys MB	22/2006
bombardovací letoun Š-16	23/2006
ruský tank T-34/76	4/2007
obrněný transportér OT 64A	7/2007
pancéřová drezína typ 18	9/2007
obrněný betonový vůz Bison	13/2007
samohybné dělo SU 100	17/2007
Tatra 111	20/2007
lehký tank Stuart	24/2007
obrněný vůz Austin	2/2008
plovoucí transportér PTS 10	6/2008
Humber Mk. I Scout	9/2008